

מדינת ישראל

משרד החינוך

מנהל החינוך הדתי

ראמ"ה

הרשות הארצית

למידה והערכה בחינוך

מבחן פנימי בתורה (ספר דברים) לכיתה ו

חלקים ב, ג

שם התלמיד/ה

הכיתה

ספר
דברים

134-TORA-018-6-SOF-pnmi

134

תלמידים יקרים,

לפניכם חלקים ב, ג במבחן בתורה (ספר דברים).

בחלקים האלה יש להשתמש בחומש ובפירוש רש"י.
קראו את ההוראות בעיון וענו על השאלות בתשומת לב.
לרשותכם 80 דקות, אך אם תזדקקו לזמן נוסף בקשו מהמורה.

בהצלחה!

חלק ב – התורה ומשמעותה

1. חומש דברים

א. לחומש דברים יש עוד שם.

כתבו את שמו האחר של חומש דברים.

ב. היכן אמר משה את הנאומים הכתובים בחומש דברים?

ג. מה מייחד את חומש דברים לעומת החומשים האחרים?

- ☐1
- הוא עוסק רק במצוות התלויות בארץ.
- ☐2
- יש בו חזרה על מצוות ועל אירועים שנזכרו בחומשים הקודמים.
- ☐3
- הוא החומש היחיד שנאמר כולו בשנה השנייה ליציאת מצרים.
- ☐4
- עשרת הדיברות כתובים רק בו.

2. בדרך לארץ ישראל

- א. בני ישראל עברו בעבר הירדן המזרחי ופגשו כמה עמים ומלכים שישבו שם.
במי נלחמו בני ישראל ובמי נאסר עליהם להילחם?
סמנו ✓ במקום המתאים בטבלה.

העמים והמלכים	בני ישראל נלחמו בהם	נאסר על בני ישראל להילחם בהם
שעיר (אדום)		
מואב		
עמון		
סיחון, מלך חשבון		
עוג, מלך הבשן		

- ב. מדוע נאסר על בני ישראל להילחם בעמים או במלכים שסימנתם בטבלה?

3. עם ישראל
פרק ד', פסוקים ו'–ח'

א. בפסוק ו' כתוב: "... וְאָמְרוּ רַק עִם חָכָם וְנָבוֹן הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה."
מי יאמרו את דברי השבח על עם ישראל?

ב. עם ישראל הוא עם חכם ונבון.
כתבו בלשונכם שני מאפיינים נוספים המייחדים את עם ישראל לפי הכתוב
בפסוקים ו'–ח'.

1. _____

2. _____

4. עשרת הדיברות

אפשר לחלק את עשרת הדיברות למצוות שבמחשבה, למצוות שבדיבור ולמצוות שבמעשה.
סמנו ✓ ליד כל דיבר אם הוא שייך למחשבה, לדיבור או למעשה.

מעשה	דיבור	מחשבה	הדיבר
			אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים
			לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי
			לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא
			זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ
			כָּבֵד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ
			לֹא תִרְצַח
			לֹא תִנָּאֵף
			לֹא תִגְנֹב
			לֹא תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עַד שְׁוֹא
			לֹא תַחְמֹד אִשְׁתִּי רֵעֲךָ

5. הַשְׁמֵר לְךָ פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת ה'

משה הזהיר את עם ישראל כמה פעמים שלא ישכח את ה' לאחר שיתיישב בארץ ישראל.
מדוע חשש משה שהעם ישכח את ה'?
כתבו סיבה אחת.

6. ראה אנכי נתן לפניכם
פרק י"א, פסוקים כ"ו-כ"ח

לפי הכתוב בפסוקים כ"ו-כ"ח, בידי כל אדם מעם ישראל נתונה בחירה.
מה היא הבחירה ומה היא תוצאת הבחירה?

הבחירה: _____

תוצאת הבחירה: _____

7. דיני מעשר
פרק י"ד, פסוקים כ"ב-כ"ט

סמנו קו בין כל סוג מעשר ובין מי שמקבל אותו.

הבעלים	מעשר ראשון
"גר, יתום ואלמנה"	מעשר שני
לוי	מעשר עני

8. מצוות בספר דברים

א. מה היא המצווה שבפרק ח', פסוק י'?

ב. מה היא המצווה שבפרק ט"ו, פסוק ב'?

9. צדקה והלוואה

פרק ט"ו, פסוקים ז'-ט'

א. מפני איזו מחשבת "בְּלִיעַל" התורה מזהירה בפסוק ט'?

ב. בכיתה אוספים כסף לפרויקט 'חסד של חמ"ד'.

אילו מילים מפסוקים ז'-ט' עשויות לעודד אנשים לתרום כסף לפרויקט?

10. שלושת הרגלים

התורה קובעת מתי חלים שלושת הרגלים.
צטטו מפרק ט"ז, פסוקים א'–י"ז את המילים המציינות מתי בשנה חל כל אחד משלושת הרגלים.

פסח: _____

שבועות: _____

סוכות: _____

11. וְשִׂמְחַת בְּחַגֶּךָ
פרק ט"ז, פסוק י"ד

א. מיינו את כל האנשים המוזכרים בפסוק י"ד לשתי קבוצות: בני משפחה ואנשים אחרים.

אנשים אחרים	בני משפחה

ב. למה התורה מחנכת כשהיא מצווה לשתף בשמחת החג את כל האנשים המוזכרים בפסוק י"ד?

12. מתנות כהונה
פרק י"ח, פסוקים א'-ה'

בפסוק ד' התורה מצווה לתת מתנות לכהנים: "וְרֵאשִׁית דִּגְנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרְךָ..."

א. כתבו את הפירוש של המילים האלה:

דגן: _____

תירוש: _____

יצהר: _____

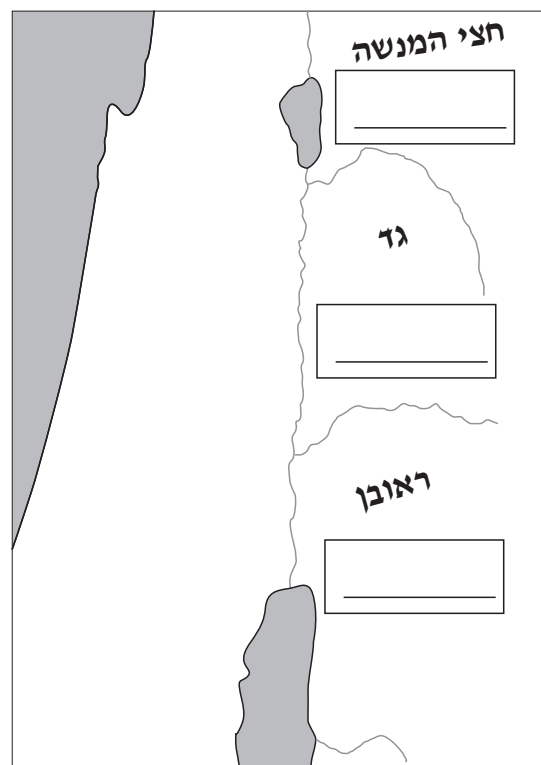
ב. מדוע חובה לתת מתנות לכהנים?

13. ערי מקלט

א. למי נועדו ערי המקלט לפי פרק י"ט, פסוקים א'-ה'?

ב. בפרק ד', פסוקים מ"א-מ"ג מוזכרות שלוש ערי מקלט. כתבו את השם של כל עיר מקלט במקום המתאים במפה.

14. פרק י"ט, פסוק י"ד

מה הוא איסור הסגת גבול, הכתוב בפסוק י"ד?

15. פרק י"ט, פסוק ט"ו

שמעון ביקש מדוד להחזיר לו את מאה השקלים שהלווה לו.
דוד טען שהוא לא קיבל כסף משמעון.
שמעון תבע את דוד בבית הדין. הוא הביא את העד יעקב, ויעקב העיד שראה את שמעון מלווה כסף לדוד. להפתעתו הרבה של שמעון, לא חייב הדיין את דוד לשלם.
הסבירו **בלשונכם** את החלטתו של הדיין לפי הכתוב בפסוק ט"ו.

חלק ג – פירושי רש"י לתורה

16. מצוות השבת

בפירושו לפרק ה', פסוק י"ב אומר רש"י:

שְׁמֹר וּבְרָאשׁוֹנוֹת הוּא אֹמֵר "זְכוֹר" שְׁנֵיהֶם בְּדָבוּר אֶחָד וּבְתִיבָה אַחַת נֶאֱמְרוּ
וּבְשִׁמְיָהָ אַחַת נִשְׁמָעוּ

א. למה מתכוון רש"י במילה "ובְרָאשׁוֹנוֹת"?

ב. כתבו בלשונכם את שאלתו של רש"י.

ג. כתבו בלשונכם את תשובתו של רש"י.

17. אהבה ויראה

בפירושו למילה "וְאֶהְבֶּתָּ" בפרק ו', פסוק ה' אומר רש"י:

"עֲשֵׂה אֶת דְּבָרֶיךָ מֵאַהֲבָה. אֵינוֹ דוֹמָה הָעוֹשָׂה מֵאַהֲבָה לְעוֹשָׂה מִיִּרְאָה, הָעוֹשָׂה אֶצֶל רַבּוֹ מִיִּרְאָה, כְּשֶׁהוּא מְטָרִיחַ עָלָיו מְנִיחוֹ וְהוֹלֵךְ לוֹ."

א. למה מתכוון רש"י במילה "דבריו"?

ב. באיזה מצב, לפי רש"י, יש הבדל בין העושה מאהבה ובין העושה מיראה?

הסבירו בלשונכם את ההבדל.

18. לא מרובכם מפל העמים

בפירושו למילים "לא מרובכם" בפרק ז', פסוק ז' אומר רש"י:

"כְּפִשּׁוּטוֹ. וּמִדֶּרֶשׁוֹ לִפִּי שְׂאִין אַתֶּם מְגִדִּילִים עֲצָמְכֶם כְּשֶׁאֲנִי מְשַׁפֵּיעַ לָכֶם טוֹבָה, לְפִיכָד: "חֲשֵׁק ה' בָּכֶם."

כתבו בלשונכם את הפירוש השני למילים "לא מרובכם" לפי רש"י.

19. ציות לשופטים

בפרק י"ז, פסוק ט' כתוב: "ובאת אֶל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הֵם וְדַרְשֶׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֶת דְּבַר הַמִּשְׁפָּט."
בפירושו לפסוק הזה אומר רש"י:

"אֲפֹלוּ אֵינּוּ כְּשֶׁאֵר שׁוֹפְטִים נִשְׁהִי לְפָנָיו, אֲתָה צָרִיךְ לִשְׁמַע לוֹ, אֵין לְךָ אֵלָּא שׁוֹפֵט שְׂבִימִיד."

א. אילו מילים ב**פסוק ט'** מפרש רש"י בקטע הזה?

ב. הסבירו את המשפט "אין לך אלא שופט שבימיד".

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.

134-TORA-018-6-SOF-pnmi

134

134-06-06-01-01-017-018-02

מבחן פנימי 134 בתורה (ספר דברים) לכיתה ו